

Startpunt

- Wat is systeem- en transitiebeleid?
- Het ontbreekt aan een internationale evaluatiestandaard
- Welke mogelijkheden zijn er om systeem- en transitiebeleid te evalueren?

Systeem- en transitiebeleid

Definitie

- *Systeem- en transitiebeleid is de verzamelnaam voor integrale beleidsprogramma's die met coördinatieactiviteiten beogen afstemming te bereiken tussen verschillende beleidsinstrumenten om zo innovatiesystemen te verbeteren en transities te realiseren*

Doel

- *Met het systeem- en transitiebeleid probeert de overheid innovatiesystemen te verbeteren en transities richting een duurzame en digitale economie te realiseren*

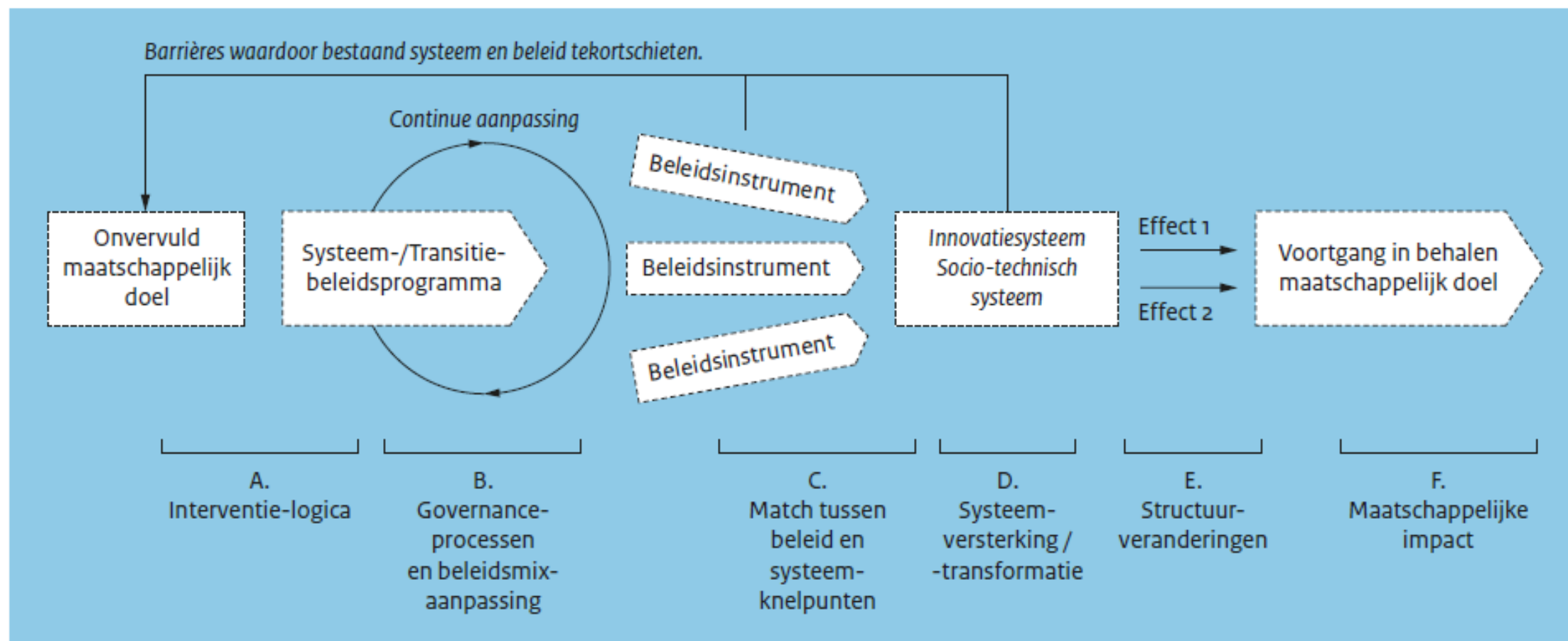
Uitgangspunten

	Enkelvoudig beleid	S/T-beleid
Counterfactual	Constructie van <i>counterfactual</i> op basis van partijen die buiten de doelgroep liggen (behandel- en controlegroep).	In evaluaties van S/T beleid word een <i>counterfactual</i> doorgaans niet expliciet uitgewerkt. Constructie van <i>counterfactual</i> is mogelijk basis van theorie, kwalitatieve beschouwende studies uit de literatuur en experimenten. ⁹
Directe doel beleid	Beïnvloeden van eigenschappen en keuzes van individuele actoren.	Beïnvloeden van collectieve eigenschappen en gedrag van groepen van actoren (in het systeem of betrokken bij de transitie).
Type beleids-instrument	Acties die aangrijpen op gedrag en keuzes van individuele actoren. Denk aan financiële prikkels, opleiding of wettelijke eisen.	Acties die aangrijpen op verzamelingen van actoren of een verzameling van enkelvoudige beleidsinstrumenten. Vaak gericht op processen en coördinatie van actoren.
Complexiteit	Beperkt. Sturen via acties die direct aangrijpen op een individuele actor.	Omvat meerdere beleidsinstrumenten, vaak op meerdere beleidsterreinen, daarnaast gericht op processen en coördinatie.
Doelgroep	Duidelijk afgebakend.	Vaak grote, heterogene groepen actoren.
Type falen	Marktfalen. Vaak externe effecten en <i>spillovers</i> .	Systeemfalen, transitiefalen. Achterliggend vaak marktfalen en verouderde instituties.

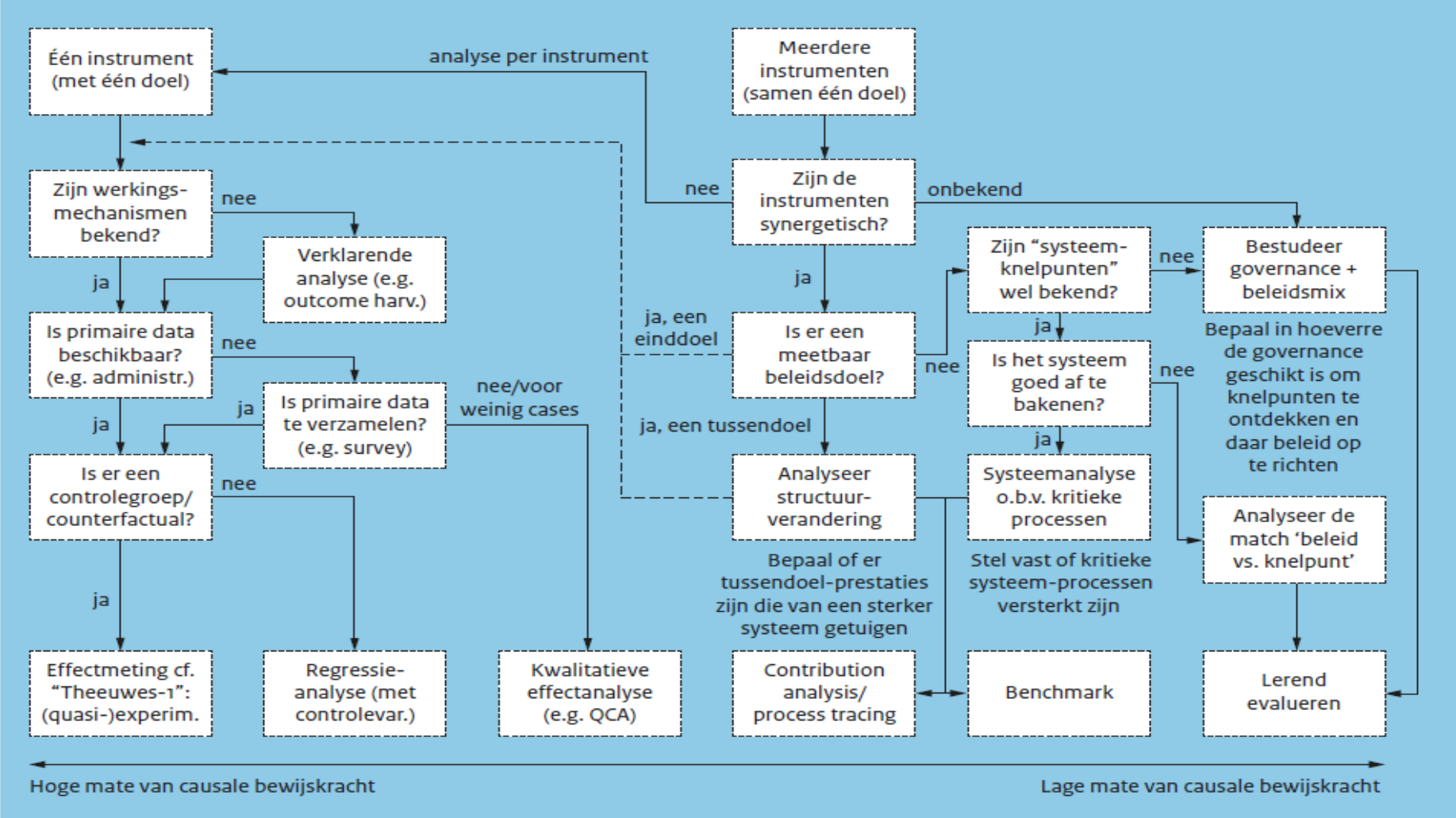
Evaluatieaanpak

	Instrumentevaluaties	Systeembeleid-evaluaties	Transitiebeleid-evaluaties	Evaluatie publieke instituten
Aangrijpingspunt	Actoren	Werking & functies innovatiesysteem	Systeem- en structuurverandering	Instellingen en randvoorwaarden
Overheidsrol	Marktfalen	Systeemfalen	Transitiefalen	Wettelijke taken
Primaire doel	Gedragsverandering	Verbeterde werking innovatiesysteem	Realisatie missies en maatschappelijke doelen	Publieke taak uitvoeren
Primaire interventievorm	Financiële stimulans	Interactie en samenhang binnen het systeem	Maatschappelijke doel- en normstelling	Wetgeving en (basis) subsidies
Evaluatieaanpak	Natuurlijke en sociale experimenten	Werking van innovatiesysteem vaststellen	Monitoring van richting en status van ontwikkelpaden op weg naar realisatie	Doelrealisatie en benchmarking
Kenmerk	Gericht op beïnvloeding gedrag individuele actor	Gericht op systemen en clusters	Gericht op systemen en clusters	Gericht op organisaties en wetgeving
Voorbeelden	WBSO, Innovatiekrediet	Topsectorenbeleid	Missiegedreven innovatiebeleid	TO2 instellingen, universiteiten, ZBO instellingen
Richtlijnen	Expertwerkgroep Effectmeting (2012)	Dit rapport		Standaard Evaluatie Protocol

Reconstructie beleidstheorie

Beslissinghulp als routekaart

Epiloog

- Eerste stap in het evalueren van systeem- en transitiebeleid
- Ontwikkeling van data, methoden en standaarden naar hoger plan
- Over een aantal jaren progressie meten

